

TIEDOTE 17.6.2015

Eduskunnan naisverkosto, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry ja Naisjärjestöt yhteistyössä – NYTKIS ry tapasivat tänään 17.6.2015 perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehulan ja antoivat yhteiset tavoitteensa uudelle hallitukselle.

Eduskunnan naisverkosto, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry ja Naisjärjestöt yhteistyössä - NYTKIS ry pitävät välttämättömänä, että hallitus ja jokainen valtioneuvoston jäsen edistää sukupuolten tasa-arvoa suunnitelmallisesti kaikissa keskeisissä toimissaan. Hallituksen tulee sisällyttää sukupuolten tasa-arvon edistäminen laaja-alaisesti mukaan hallituksen toimintasuunnitelmaan ja sitoutua valmistelemaan poikkihallinnollinen tasa-arvo-ohjelma. Toivomme, että ohjelman valmistelu on mahdollisimman avointa ja että naisjärjestöjä sekä sukupuolentutkimuksen edustajia kuullaan valmistelussa laajasti.

Pidämme välttämättömänä, että seuraavat teemat ovat mukana hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa:

1) Työelämän tasa-arvo

Tarkasteltaessa täyspäiväisten työntekijöiden kuukausipalkkoja naisen palkka on keskimäärin 83 prosenttia miehen palkasta. Lisäksi määräaikaiset työsuhteet ja vastentahtoinen osa-aikatyö kasaantuvat naisille. Suomessa eurooppalaisittain poikkeuksellisen vahva jakaantuminen miesten ja naisten aloille saa alkunsa jo koulutuksen ja kasvatuksen puolella.

- Jatketaan samapalkkaisuusohjelmaa sukupuolten palkkatasa-arvon edistämiseksi. Ohjelmaa jatkettaessa tehostetaan toimia perusteettomien palkkaerojen poistamiseksi.
- Tehostetaan toimia työelämän ja koulutuksen sukupuolisegregaation purkamiseksi, jotta sekä naisten että miesten täysi osaamispotentialiaali saadaan yhteiskunnan käyttöön.
- Ulotetaan tasa-arvosuunnitteluvollisuus myös varhaiskasvatuksen puolelle, jotta tyttöjen ja poikien ymmärrys omista kyvyistä ja mahdollisuudesta kasvaa.

2) Naisten osuus päätöksenteossa

Naisten osuus poliittisen päätöksenteon avainpaikoilla on laskenut. Talouselämän johtotehtävissä naisten määrä on 10 - 20 prosenttia. Määrä on varsin alhainen, kun huomioidaan naisten korkea koulutustaso. Vähiten naisia on yritysten johtopaikoilla. Vain kahden pörssiyhtiön toimitusjohtajana on nainen.

- Naisten osuutta yhteiskunnallisessa ja talouselämän päätöksenteossa lisätään ja seurataan aktiivisesti tavoitteiden toteutumista mm. pörssiyhtiöiden hallitusten osalta eduskunnan periaatepäätöksen mukaisesti.
- STM:n juuri päättyneen Tasa-arvoa johtajien urakehitykseen (TASURI 2013 - 2015) –hankkeen tulokset otetaan kehittämistyössä käyttöön.

3) Perheen ja työn yhdistäminen

Lastenhoidon jakamisen tiedetään parantavan kotitöiden jakamista perheessä myöhemminkin, mikä tutkimusten mukaan lisää parisuhteessa koettua onnellisuutta. Kotihoitoon osallistuneiden isien suhde lapsiinsa muodostuu jo lasten ollessa pieniä läheisemmäksi kuin niiden miesten, jotka eivät käytä perhevapaita. Lisäksi perhevapaiden tasaisempi jakaminen parantaisi naisten työllisyysastetta. Nykyisin isät käyttävät alle 9 prosenttia kaikista vanhempainrahapäivistä. Eniten miehet käyttävät isille erityisesti varattua isäkuukautta. Lisäksi naisia koskettaa nk. sandwich-ilmio, jossa naisten työura lyhentyy merkittävästi molemmista päistä lasten sekä vanhenevien omaisten hoitamisen vuoksi, mikä ei ole kestävyysvajeen kannalta toivottava ilmiö.

- Pyritään löytämään keinoja lisätä miesten vanhempainvapaan käyttöä.
- Helpotetaan perheen ja työn yhdistämistä eri elämänvaiheissa.
- Omaishoidon, kotihoidon ja perhehoidon lisäämisen toteuttamisessa kiinnitetään huomiota hoivavastuun jakaantumiseen eri sukupuolille, ja etsitään toimia hoivavastuun jakamiseksi tasaisesti, jotta vaikutus naisten työhön ei muodostu kohtuuttomaksi.
- Edistetään perhevapaiden kustannusten tasaisempaa jakamista naisten ja miesten työnantajien kesken.

4) Istanbulin sopimuksen toimeenpano

Suomi on ratifioinut Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen eli nk. Istanbulin sopimuksen. Sopimus tulee Suomen osalta voimaan 1.8.2015. Sopimus on hyvin laaja ja sen toimeenpano on kesken monilta osin, erityisesti koskien väkivallan ehkäisyä ja uhrien palveluita.

- Laaditaan realistinen toteuttamissuunnitelma naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi ja riittävien väkivallan uhrien palvelujen turvaamiseksi.
- Huomioidaan sopimuksen edellyttämät palveluverkoston muutostarpeet SOTE-uudistuksessa.

5) Ihmiskauppa

Kansallinen ihmiskaupparaportoiija on todennut, että Suomessa ei kyetä kunnolla tunnistamaan seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvää ihmiskauppaa. Tämän vuoksi uhrin ei saa tarvitsemaansa apua eivätkä ihmiskaupparikokset tule ilmi. Suomesta puuttuu kokonaisvaltainen ihmiskauppaa käsittelevä ennaltaehkäisevä toimintaohjelma, josta Euroopan neuvosto on huomauttanut viimeksi kesäkuussa 2015. Lisäksi Suomesta puuttuvat tukitoimet niille, jotka haluavat irrottautua prostituutiosta, vaikka eduskunta edellytti palveluiden järjestämistä jo vuonna 2006.

- Laaditaan ihmiskauppaa ennaltaehkäisevä toimintaohjelma, jossa käsitellään myös mm. palvelujen järjestämistä sekä viranomaisten koulutusta ilmiön tunnistamiseksi.

- Tarkastellaan nykyisen lainsäädännön toimivuutta ihmiskaupparaportoinnin vuoden 2014 kertomuksen suositusten mukaan. Selvitetään mahdollisuutta kriminalisoida seksin ostaminen nk. Ruotsin mallin mukaan.

6) Sukupuolivaikutusten arviointi

Osana arvioinnin kehittämistä tulee pitää yllä ja kehittää sukupuolivaikutusten arviointia, joka on osa tasa-arvolain pyrkimystä edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

- Arvioidaan keskeisissä yhteiskunnallisissa uudistuksissa ja kaikissa lainsäädäntöhankkeissa sukupuolivaikutukset etukäteen, jotta kyetään tekemään sukupuolten tasa-arvoa edistäviä ratkaisuja ja vältetään tasa-arvotilanteen tahaton heikentäminen.

- Tarkastellaan sukupuolivaikutuksia erityisesti kiinnittäen huomiota haavoittuviin ryhmiin, jottei synny kumuloituvia vaikutuksia. Tällaisia mahdollisia ryhmiä ovat mm. pienituloiset eläkkeensaajat, yksinhuoltajat ja syrjäytyneet miehet. Erityisesti päivähoito- ja omaishoidon uudistuksia suunniteltaessa on arvioitava niiden tosiasialliset säästöt sekä niiden vaikutukset naisten ja miesten työllisyyteen.

Helsingissä 17.6.2015

Leena Meri, puheenjohtaja

Eduskunnan naisverkosto

Sirkka-Liisa Anttila, puheenjohtaja

Naisjärjestöjen Keskusliitto – Kvinnoorganisationernas Centralförbund ry

Outi Alanko-Kahiluoto, puheenjohtaja

Naisjärjestöt yhteistyössä – NYTKIS ry

Naisjärjestöjen hallitusohjelmavoitteet yhdistysten nettisivuilla: www.naisjarjestot.fi, www.nytkis.org